

Հ. Ա. Կարապետյան

Հաստատող Երևանի մարզի միջավայրի պահպանման վարչության պետ Վահագն Կարապետյանի կողմից «Ս. Երևանի մարզի 11» համարի 11 համարի միջավայրի պահպանման մասին պահանջարկի համարը»

Վարչության
Ս. Երևանի մարզի միջավայրի պահպանման վարչության
«Ս. Երևանի մարզի միջավայրի պահպանման մասին պահանջարկի համարը» միջավայրի պահպանման

Ս. Երևանի մարզի միջավայրի պահպանման վարչության
Ս. Երևանի մարզի միջավայրի պահպանման վարչության միջավայրի պահպանման

ՓԲ 0126-21

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ՄԻՋԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ՄԻՋԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ՄԻՋԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ՄԻՋԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ

«15» 07 2021թ.

Հ. Ա. Կարապետյան
Ս. Երևանի մարզի միջավայրի պահպանման վարչության
Ս. Երևանի մարզի միջավայրի պահպանման վարչության
Ս. Երևանի մարզի միջավայրի պահպանման վարչության

թիվ ԲՓ 0126-21

<< 15 >> 07 2021թ.

«Իջևանի և Նոյեմբերյանի անտառտնտեսությունների» կառավարման պլանի շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության ռազմավարական գնահատման հաշվետվություն

Ներածական մաս.

Ձեռնարկող՝

ՄԱԶԾ մշտական ներկայացուցիչ

Ներկայացված նյութեր՝

Հիմնադրույթային փաստաթուղթ

- ազդեցության ռազմավարական էկոլոգիական գնահատման (ՌԷԳ) հաշվետվություն, գծագրական նյութեր

Տավուշի մարզի Նոյեմբերյանի և Իջևանի անտառտնտեսությունների անտառկառավարման պլանների վերանայման ծրագիրը մշակել է UNDP/GEF ծրագրի շրջանակներում՝ ՄԱԶԾ գրասենյակի և Տավուշի մարզի «Երիտասարդ անտառաբուծների միավորում» ՀԿ միջև կնքված 23.11.2016թ. Ref:RFO 038/16 պայմանագրի հիման վրա՝ հաշվի առնելով կենսաբազմազանության, էկոհամակարգային ծառայությունների, կլիմայի փոփոխության և համայնքների կողմից պաշարների օգտագործման նկատառումները: Իջևանի և Նոյեմբերյանի անտառտնտեսությունների կառավարման պլանի նպատակն է նախատեսել կայուն անտառտնտեսության վարում և կառավարում՝ առաջիկա 10 տարիների համար:

Նկարագրական մաս.

Համաձայն ծրագրի իրականացվել է Իջևանի և Նոյեմբերյանի անտառկառավարման պլանների գույքագրման և քարտեզագրական նյութերի ուսումնասիրություններ,

- կլիմայի, լանդշաֆտի, ռելիեֆի և անտառային հողերի տիպերի բնութագրում,
- անտառտնտեսության տարածքում գետերի քանակի և ձգվածության, ջրահավաք ավազանի, լճերի վերաբերյալ տեղեկատվության հավաքագրում,
- ոչ բնափայտային անտառային պաշարների օգտագործման ուսումնասիրություն,
- նախորդ անտառաշինության պլանշետների, անտառճառուտային պլանների և քարտեզ սխեմաների ձեռք բերում և ուսումնասիրություն,
- անտառսերմնային տեղամասերի, պլանտացիաների և տնկարանային տնտեսության առկայության և վիճակի վերաբերյալ տեղեկատվության հավաքագրում:

«Հայանտառ» ՊՈԱԿ Իջևանի անտառտնտեսությունը կազմավորվել է 1947թ.-ին, իր կազմում ներառելով 5 անտառապետություններ: Իջևանի անտառտնտեսության անտառները գտնվում են փոքր Կովկասյան լեռնաշղթայի հյուսիսային հատվածում՝ Հայաստանի հյուսիսարևելյան անտառածածկի և անտառտնտեսական շրջանում: Անտառտնտեսության տարածքը

կազմավորվել է փոքր Կովկասյան լեռնաշղթայի Մթնասարի, Իջևանի և Հախումի լեռնաբազուկներից, որոնք տարածվում են հյուսիս-արևելյան ուղղությամբ՝ աստիճանաբար ցածրանալով հարավից հյուսիս: Երկրաբանական տեսանկյունից անտառտնտեսության տարածքը կազմավորվել է մեզոզոյան հրաբխային գործունեության և մինչքեմբրյան ժամանակաշրջաններում: Հիմնականում տարածված են կրաքարերը և մերգելները: «Հայաստան» ՊՈԱԿ Իջևանի անտառտնտեսությունը հյուսիս-արևմուտքից սահմանակցում է Սևքարի անտառտնտեսությանը, որի հետ սահման է հանդիսանում Խաչաղբյուր գետը: Արևելքից սահմակցում է Արծվաբերդի անտառտնտեսությանը, հարավ-արևմուտքից՝ «Դիլիջան» ազգային պարկին: Անտառտնտեսության տարածքի ձգվածությունը հյուսիսից հարավ 22,5կմ է, արևելքից արևմուտք՝ 25կմ: Անտառտնտեսության ընդհանուր տարածքը ներկա գույքագրման արդյունքներով կազմում է 26007հա:

Անտառտնտեսության տարածքները տեղաբաշխված են ծովի մակերևույթից 600-2000մ բարձրությունների վրա, ռելիեֆը բնութագրվում է խիստ կտրտվածությամբ և լանջերի դիրքադրության փոփոխությամբ:

2000թ. կառուցվածքային փոփոխությունների արդյունքում Աչաջրի անտառապետությունն ընդհանուր տարածքով 5582հա միացվել է Սևքարի անտառտնտեսությանը, և Իջևանի անտառտնտեսության կազմում մնացել են Իջևանի, Այգեհովիտի, Գանձաքարի և Խաչարձանի անտառապետությունները:

Իջևանի անտառտնտեսության կազմում գտնվող «Իջևանի» արգելավայրը զբաղեցնում է 13820,0հա (53,1%-ը) մակերես և ներառում է երեք՝ «Իջևանի», «Արջատխլենու» և «Գանձաքարի-Վերին Աղդանի» արգելավայրերի, ինչպես նաև «Իջևանի» անտառտնտեսության այլ տարածքներ:

Համաձայն պլանի Իջևանի անտառտնտեսության ընդհանուր տարածքը 2006թ. համեմատությամբ ավելացել է 495հա-ով:

№	Անտառապետության անվանումը	Մակերեսը, հա			
		1988թ	2006թ	2020թ	Տարբերություն
1	Այգեհովիտի	5214	5555	5621	+66
2	Իջևանի	6967	7487	7716	+229
3	Խաչարձանի	5230	5494	5550	+56
4	Գանձասարի	6866	6976	7120	+144
5	Աչաջրի	5582	-	-	-
Ընդամենը		29859	25512	26007	+495

Իջևանի անտառտնտեսության տարածքն աչքի է ընկնում խիստ արտահայտված ուղղաձիգ գոտիականությամբ, ռելիեֆի խայտաբղետությամբ և դրան համապատասխան բուսական հարուստ կենսաբազմազանությամբ, որը հիմնականում պայմանավորված է աշխարհագրական դիրքով և ծովի մակերևույթից բարձրությամբ: Իջևանի անտառային տարածքն ամբողջությամբ մտնում է Իջևանի ֆլորիստական շրջանի մեջ, որտեղ հիմնական բուսական տիպը անտառայինն է, անհամեմատ փոքր տարածքներ են զբաղեցնում չոր նոսր անտառները և ենթալպյան համակեցությունները: Իջևանի ֆլորիստիկ շրջանում հանդիպում են 45 ընտանիքի 160 տեսակներ, որոնցից 77-ը ծառեր են, 51-ը թփեր և 32-ը կիսաթփեր ու լիանաներ որոնցից մոտ 80%-ը հանդիպում են անտառտնտեսության տարածքում:

Անտառկազմող գլխավոր ծառատեսակներն են արևելյան հաճարին, արևելյան և վրացական կաղնիները, կովկասյան բոխին, իսկ ուղեկցող ծառատեսակներն են արևելյան բոխին (ղաժի), լորին, հացին, սրատերև և դաշտային թխկիները և այլ տեսակներ, որոնք մասնակցում են Հաճարի և կաղնու խառը կամ բարդ ծառուտների կազմավորմանը, իսկ արևմտյան դեպքերում ձևավորում են միատարր փոքր ծառուտներ: Հարավային

